

Recenzja
dotycząca osiągnięć naukowych, organizacyjnych oraz
w zakresie kształcenia młodej kadry
dra hab. Janusza Niczyporuka
w kontekście postępowania o nadanie mu tytułu naukowego
profesora nauk prawnych

W świetle art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych oraz tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016, poz. 882 ze zm.), określanej dalej jako „ustawa” „Tytuł profesora może być nadany osobie, która uzyskała stopień doktora habilitowanego lub osobie, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a oraz:

- 1) *posiada osiągnięcia naukowe przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym;*
- 2) *posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbyła staże naukowe w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadziła prace naukowe w instytucjach naukowych w tym zagranicznych;*
- 3) *posiada osiągnięcia w opiece naukowej –uczestniczyła co najmniej:*
 - a) *raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz*
 - b) *raz w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim oraz*
 - c) *dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym – z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.”.*

I. Pan Janusz Niczyporuk uzyskał stopień doktora habilitowanego w zakresie prawa w roku 2007 na podstawie pozytywnej oceny dorobku naukowego oraz monografii zatytułowanej „*Dekoncentracja administracji publicznej*”. Postępowanie habilitacyjne przeprowadzone zostało na Jego macierzystej uczelni, to jest na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Marii Curie Skłodowskiej. Tym samym stwierdzić należy, że Kandydat do uzyskania tytułu naukowego

profesora spełnia wymóg określony w art. 26 ust. 1 ustawy o stopniach i o tytule.

II. Ocena osiągnięć naukowych dra hab. Janusza Niczyporuka:

Zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o stopniach i tytule: „*Tytuł profesora może być nadany osobie, która ... posiada osiągnięcia naukowe przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym...*”. W przypadku dra hab. Janusza Niczyporuka, z punktu widzenia powyższego kryterium, pod względem ilościowym, przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego na jego osiągnięcia naukowe składało się 47 publikacji, z czego 7 przed uzyskaniem stopnia doktora nauk prawnych. Natomiast w okresie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego dorobek ten powiększył się do - łącznie - 110 pozycji. Oznacza to, że po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Janusz Niczyporuk opublikował 63 pozycje.

Pod względem merytorycznym jego dotychczasowe zainteresowania badawcze dra hab. Janusza Niczyporuka obejmowały wybrane zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego ustrojowego, procesowego oraz materialnego. Gdy chodzi o zainteresowania badawcze dra hab. Janusza Niczyporuka z zakresu prawa ustrojowego, to dotyczyły one zasad organizacji administracji publicznej (tego zagadnienia dotyczyła monografia habilitacyjna – Dekoncentracja administracji publicznej), samorządu terytorialnego, nadzoru nad samorządem terytorialnym, działań administracji rządowej, a także reform administracji publicznej. Gdy chodzi o problematykę proceduralną dr hab. Janusz Niczyporuk przejawiał zainteresowania naukowe problematyką sądownictwa administracyjnego, a także administracyjnym postępowaniem egzekucyjnym. Wreszcie w odniesieniu do prawa materialnego odnotować wypada Jego zainteresowanie naukowe problematyką uregulowaną w ustawie – Prawo geologiczne i górnicze oraz prawa miar.

Na szczególną uwagę zasługuje niezwykle obszerne opracowanie zatytułowane „System egzekucji administracyjnej” (Wydawnictwo C.H.Beck-Verba, Warszawa 2004, s. 619). Dr hab. Janusz Niczyporuk jest jednym z trzech redaktorów tego dzieła. Powstało ono z udziałem 68 autorów reprezentujących wszystkie polskie ośrodki akademickie.

Godna odnotowania jest także monografia habilitacyjna, która – można powiedzieć, iż – wypełniła lukę monograficzną na temat dekoncentracji administracji publicznej. Rezultatem badań przeprowadzonych przez dra hab. Janusza Niczyporuka jest oryginalny model teoretyczny dekoncentracji administracji publicznej, uwzględniający specyfikę polskiej administracji publicznej, ale jednocześnie nawiązujący do rozwiązań przyjętych w innych systemach prawnych.

Po habilitacji – jak już powiedziano – powstały 63 publikacje. Na dorobek ten składają się:

- 1) jedna samodzielna monografia,
- 2) trzy monografie powstałe we współautorstwie,
- 3) osiem redakcji naukowych, w tym siedem poprzedzonych wstępami,
- 4) dziesięć artykułów, w tym cztery powstałe we współautorstwie,
- 5) dwadzieścia sześć rozdziałów w opracowaniach zbiorowych,
- 6) osiem rozdziałów w opracowaniach zbiorowych powstałych w wyniku realizacji projektów badawczych, w tym trzy powstałe we współautorstwie,
- 7) jeden rozdział w podręczniku akademickim;
- 8) trzy glosy,
- 9) dwa zbiory haseł encyklopedycznych obejmujących łącznie opracowanie 14 haseł.

W ramach przedstawionego wyżej dorobku znajduje się aż **czternaście** publikacji obcojęzycznych, a mianowicie:

- 1) redakcja i wstęp do monografii pt. „*Les problèmes théoriques de la Science administrative*”, édité par Janusz Niczyporuk, Bruxelles-Paris 2012, s. 11-12;
- 2) rozdział „*La personnalité de la personne physique dans le droit administrative*”, (w:) „*Les problèmes théoriques de la Science administrative*”, édité par Janusz Niczyporuk, Bruxelles-Paris 2012, s. 191-199;
- 3) redakcja i wstęp w monografii: „*Cross – border polish – ukrainian cultural cooperatiom in the Bug Euroregion*”, wydawca J. Niczyporuk, Lutsk 2014, s. 7-8 – publikacja opracowana w ramach projektu międzynarodowego Polska-Ukraina pt. „Transgraniczne E-centrum Współpracy Kulturalnej Lublin - Łuck”;
- 4) rozdział pt. „*The influence of cross – border public procurement on the development of cultural cooperation between countries in the light of the provisions of Directive 2014/24 EC*”, (w:) *Cross – border polish – ukrainian cultural cooperatiom in the Bug Euroregion*, editor: J. Niczyporuk, Lutsk 2014, s. 21-26 (współautor z E. Czech, A. Panasiuk) – publikacja opracowana w ramach projektu międzynarodowego

Polska-Ukraina pt. „Transgraniczne E-centrum Współpracy Kulturalnej Lublin Łuck”;

5) „*Organisationseinheiten ohne eigene rechtspersönlichkeit im verwaltungsrecht*”, (w:) TeKa Komisji Prawniczej – OL PAN 2014, Tom VII, s. 73-80;

6) „*Evolution of Partizipation Forms of Social Organizations in the Polish Administrative Proceeding*”, (w:) Історико-правовий часопис 2014, № 1, s. 132-138 (współautor z M. Grzeszczuk);

7) „*Realization of the Principle of Objective Truth in the General Administrative Procedure*”, (w:) Історико-правовий часопис 2014, № 1, s. 138-144 (współautor z M. Podleśny);

8) “*O potrzebie rozwoju regionalnego Ukrainy*”, (w:) Актульні питання реформування правової системи України / уклад. : Вознюк Н. І., Джурак Л. М., Журавська Э.В., Качановський В.В., Климчук Т. Д., Юхимюк О.М. – Луцк: ПрАТ „Волинська обласна друкарня”, 2013, s. 180-185

9) “*Legal Issues of Cross-border Co-operation*”, (w:) Public administration and administrative law in the face of the European integration, pod redakcją J. Ślugockiego, Szczecin 2004, s. 44-52;

10) „*On the Need of Regional Development of Ukraine*”, Історико-правовий часопис 2013, № 2, s. 159-163;

11) „*Crisis Procedures in Polish Public Law*”, (w:) Public Administration in Times of Crisis, pod redakcją R. Kattela, W. Mikułowskiego, B.Guy Petersa, NISPAcee 2011, s. 303-315 (współautor z M. Stefaniukiem);

12) “*Legal framework for ecological products clusters*, (w:) Eco – management for sustainable regional development, pod redakcją E. Bojar, Toruń 2011, s. 255-282 (współautor z B. Jeżyńską);

13) “*Environmental organization in general administrative proceedings*”, (w:) Assessment of legal model of environmental protection in Poland and Slovakia/ Posúdenie modelu právnej ochrany životného prostredia v Poľsku a na Slovensku, editors E. Ura, J. Stelmasiak, S. Pieprzny, Košice 2013, s. 336-344;

14) “*Бібрані аспекти доповнення закону про польське адміністративне провадження*, (w:) Інституційні механізми розширення партнерських зв'язків України з країнами ЄС у соціогуманітарній сфері / за заг. ред. І.Д.Пасічника, О.М.Руденко – Острог, ІГСУ, Видавництво НаУ „Острозька академія”, 2013, s. 117-122 (współautor z M.Podleśnym);

Na szczególną uwagę zasługuje jednak tzw. “książka profesorska”, zatytułowana “podmiotowość administracyjnoprawna”, wydana w roku 2016, mająca charakter opracowania monograficznego. W opracowaniu tym kandydat

do tytułu naukowego profesora nauk prawnych wykazał w sposób znajdujący oparcie w traktoanych jako powszechnie obowiązujące regułach egzegezy przepisów prawa administracyjnego, że podmiotowość administracyjnoprawna podmiotów administrowanych opiera się - jak to określał prof. J. Filipek - na normach prawa przedmiotowego, a więc na normach, które różnym określonym przez to prawo podmiotom przyznają publiczne prawa podmiotowe, albo przynajmniej przyznają im tzw. interesy prawnie chronione. W przeciwieństwie do nich osobowość prawna podmiotów administrujących dr hab. Janusz Niczyporuk trafnie wywodzi z przyznanego tym podmiotom przez samego ustawodawcę tzw. władztwa administracyjnego, a więc z ustawowego upoważnienia określonych podmiotów do nawiązywania z innymi podmiotami stosunków administracyjnoprawnych. Takie ujęcie podmiotowości administracyjnoprawnej stanowi nie tyle nową, co całościową propozycję ujęcia problematyki podmiotowości administracyjnoprawnej w polskiej doktrynie prawa administracyjnego. Mogę osobiście oświadczyć, że pogląd wyraźny w monografii profesorskiej dra hab. Janusza Niczyporuka w kwestii podmiotowości administracyjnej podmiotów administrowanych oraz podmiotów administrujących jest mi - ze względów metodologicznych - szczególnie bliski. Dałem bowiem temu wyraz w swym artykule z 1993. nt. podmiotowości publicznoprawnej gmin. W mojej ocenie tzw. "książka profesorska" dra hab. Janusza Niczyporuka pt. "Podmiotowość administracyjnoprawna", **stanowi z jednej strony kontynuację** (albowiem trzeba tu mieć na względzie wiekopomne dokonania autorstwa ś.p. Zbigniewa Leońskiego), **a z drugiej, istotny, bardzo znaczący wkład do doktryny polskiego prawa administracyjnego.**

Na powyższej podstawie można bez wątpienia powiedzieć, że dr hab. Janusz Niczyporuk spełnia wymagania określone w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o stopniach i tytule.

III. Przepis art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o stopniach i tytule wymaga, by kandydat na profesora posiadał *"...doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych lub odbył... staż naukowy w instytucjach naukowych, w tym zagranicznych, lub prowadził... prace naukowe w instytucjach naukowych w tym zagranicznych"*.

W powyższym zakresie dr hab. Janusz Niczyporuk może wykazać się udziałem w dziewięciu projektach, w tym 2 międzynarodowych obejmujących

badania naukowe oraz prace rozwojowe. Był w tym zakresie kierownikiem pięciu projektów badawczych, w tym jednego międzynarodowego, a mianowicie projektu pt. „*Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo*”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego projektu powstała monografia naukowa pt. „*Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne jako instrument zwiększenia innowacyjności gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Doświadczenia polskie i zagraniczne*”, część II, pod red. J. Niczyporuka, J. Sadowego, M. Urbanka, Warszawa 2011, w związku jeszcze z IV Konferencją naukową „*Nowe podejście do zamówień publicznych*”, która odbyła się w dniach 20-21.06.2011 r. w Kazimierzu Dolnym.

Ponadto dr hab. Janusz Niczyporuk był recenzentem w projekcie międzynarodowym Polska-Czechy-Słowacja, LEGDAS pt. „*Free movement of goods and persons across borders – legal differences and similarities*”, realizowanym przez Uniwersytet Śląski, Wydział Prawa i Administracji, Masaryk University Brno, Trnava University in Trnava, Bratislava Academic Company – Paneuropean University.

Nadto jeszcze dr hab. Janusz Niczyporuk był kierownikiem prawniczego zespołu badawczego, grantu badawczego pt. „*Zintegrowany system zarządzania unieszkodliwianiem azbestu na składowiskach podziemnych w aspekcie zrównoważonego rozwoju Polski Wschodniej*”, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju według umowy Nr 11-0073-10/2010.

Na powyższej podstawie można be cienia wątpliwości powiedzieć, że dr hab. Janusz Niczyporuk spełnia wymagania określone przepisem art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o stopniach i tytule.

IV. Kolejnym warunkiem uzyskania tytułu naukowego profesora jest, by kandydat do tego tytułuco najmniej „...uczestniczył.. co najmniej:

- d) raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia oraz
- e) raz w charakterze w charakterze promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia lub uczestniczy w charakterze promotora w otwartym przewodzie doktorskim oraz

f) *dwa razy w charakterze recenzenta w chrzewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym...*”.

Pan dr hab. Janusz Niczyporuk wymagania te spełnia w sposób niewątpliwy. Wypromował 5 (pięciu) doktorów prawa. Jest promotorem w 2 otwartych przewodach doktorskich. Wystąpił w charakterze recenzenta w dziesięciu przewodach doktorskich oraz w dwóch przewodach habilitacyjnych.

V. Aktywność naukowa dra hab. Janusza Niczyporuka

Pan doktor Janusz Niczyporuk bardzo aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach naukowych, takich, jak konferencje, czy staże naukowe: tak krajowe, jak i zagraniczne. Był też wielokrotnie organizatorem takich przedsięwzięć. Jednym z najbardziej znaczących spośród nich była konferencja zorganizowana z okazji 100-lecia urodzin prof. Jerzego Langroda, która odbyła się w Paryżu i której zwieńczeniem była publikacja w języku polskim (*Teoria instytucji prawa administracyjnego. Księga pamiątkowa Profesora Jerzego Stefana Langroda, Paryż 2011*) oraz francuskim (*Les problèmes théoriques de la science administrative, Bruxelles – Paris 2012*) referatów wygłoszonych podczas tej konferencji. Doprowadzenie to zorganizowania tej konferencji oraz obydwie publikacje referatów tam wygłoszonych stanowią niewątpliwie wielkie osiągnięcie dra hab. Janusza Niczyporuka.

VI. Osiągnięcia w działalności popularyzującej naukę prawa:

Pan dr. hab. Janusz Niczyporuk wykazuje poza tym aktywność jako praktykujący prawnik, sporządzając liczne ekspertyzy prawne dla centralnych organów władzy publicznej oraz uczestnicząc w zespołach eksperckich przy tych organach. Jest ponadto aktywnym członkiem wielu stowarzyszeń, których przedmiotem działalności są sprawy odnoszące się do administracji publicznej.

VII. Konkluzja:

Nie powinno być cienia wątpliwości co do tego, że Pan dr hab. Janusz Niczyporuk spełnia wszystkie ustawowo określone wymogi, warunkujące nadanie Mu tytułu naukowego profesora nauk prawnych.

Recenzję sporządził: prof. zw. dr hab. Marek Szewczyk